

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ**

***ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції***

***«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ:
ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»***

09-10 листопада 2023 року

**м. Запоріжжя
2023**

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» зареєстрована Державною науковою установою «Український Інститут науково-технічної експертизи та інформації» МОН України (Повідчення № 337 від 04 липня 2023 року).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Колесник Юрій Михайлович – голова оргкомітету, ректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Туманський Валерій Олексійович – співголова, проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Авраменко Микола Олександрович – співголова, перший проректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук, доцент.

Моргунова Світлана Андріївна – співголова, проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Рагіна Жанна Михайлівна – секретар, декан I міжнародного факультету Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки.

Васецька Лариса Іванівна – керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гейченко Катерина Іванівна – завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гриценко Ольга Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Литвиненко Ніна Павлівна – завідувач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор філологічних наук, професор.

Соловійова Ольга Володимирівна – кандидат державного управління, доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Дмитрієв Вадим Сергійович – керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Реутська Яна Анатоліївна – провідний фахівець Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Пишнограєв Юрій Миколайович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Притула Віктор Анатольович – керівник Центру комп'ютерних технологій.

А 43 Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. – Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. – 122 с.
<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.24599550>

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» з проблем впровадження сучасних новітніх технологій в навчальний процес під час підготовки здобувачів вищої освіти України та Європи. Особливої уваги заслуговують доповіді щодо нових методів, засобів і форм у викладанні української мови як іноземної в медичних вишах, її популяризації та «чистоти».

Матеріали збірника стануть у нагоді освітянам-предметникам.

За зміст і достовірність матеріалу відповідальність несуть автори тез.

СИНХРОННЕ ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯ З УМІ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА НАВЧАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Олена Цупікова

доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Вступ. Сучасна педагогічна практика викладання іноземних мов, зокрема української як іноземної, – це симбіоз традиційних, перевірених досвідом «шляхів» навчання студентів, та нових технологій, побудованих на широкому застосуванні ІКТ та інновацій в освітньому процесі. На жаль, пандемія COVID-19, а потім повномасштабне російське вторгнення в Україну змінили умови функціонування освітньої системи. Провідне місце сьогодні посідає дистанційна форма навчання. Найбільш виправданим і безпечним форматом для вивчення української мови як іноземної сьогодні вважається синхронне онлайн-заняття.

Мета дослідження – дослідити особливості синхронного онлайн-заняття з УМІ.

Основна частина. Під час синхронного онлайн-заняття навчання відбувається в режимі реального часу, "у прямому ефірі". Фактично синхронне онлайн-заняття імітує традиційне очне заняття, у якому викладачі та студенти бачать і чують один одного, діляться знаннями, ставлять запитання й одразу ж отримують на них відповіді, працюють у групах, виконують завдання тощо. Тільки група, у якій вони займаються, – віртуальна: замість аудиторної дошки – інтерактивна, замість піднятих рук – іконки активності, а для письмової комунікації існує чат.

На відміну від традиційного заняття, мовне заняття у синхронному онлайн-середовищі являє собою особливу форму організації педагогічного процесу. Воно вимагає від викладача глибокого розуміння особливостей комунікації та володіння цілим комплексом спеціальних навичок. В умовах онлайн-навчання компетенції викладача розширюються, до нього висувуються вимоги володіння не тільки педагогічними технологіями, а й методиками дистанційного навчання, знання психологічних особливостей спілкування у віртуальному середовищі, володіння мережним інструментарієм і засобами спілкування в Інтернеті.

Особливості синхронного онлайн-заняття як специфічної форми навчальної комунікації зумовлені специфікою цифрового середовища та сформованими в ньому комунікативними звичками учасників спілкування. Недостатня увага до цих особливостей призводить до того, що навіть досвідченому викладачеві не вдається провести ефективно, цікаве і по-справжньому комунікативне онлайн-заняття, під час якого всі учасники почувалися б комфортно та залучено.

Синхронне онлайн-заняття має як переваги, так і певні складнощі. Серед позитивних аспектів використання синхронного онлайн-навчання виділяємо:

- віддалений глобальний доступ – можливість навчатися з будь-якої країни світу без обмежень географії з будь-якого пристрою завдяки Інтернету і технологіям відеоконференцій;

- гнучкість у часі або так званий курс "у кишені", завдяки якому студент, який пропустив заняття, має можливість у зручний час переглянути пропущене заняття у записі, завантажити навчальні матеріали та здати роботу на перевірку;

- різноманітність ресурсів – онлайн-навчання дозволяє використовувати новітні досягнення інформаційних і телекомунікаційних технологій, широкий спектр онлайн-ресурсів (відео, аудіо, різні онлайн навчальні матеріали, веб-додатки тощо), які дають змогу утримувати увагу студента, розвивають наочно-образне мислення, знижують ступінь когнітивного навантаження, слугують способом семантизації незнайомої лексики, створюють додаткову візуальну опору для студента-інофона;

- доступність навчальних матеріалів – всі необхідні матеріали студенти отримують безкоштовно, зникає проблема нестачі/затримки підручників або посібників, немає необхідності носити із собою велику кількість літератури;

- інтерактивна природа комунікації – сучасні платформи для онлайн-навчання дозволяють викладачам і студентам активно взаємодіяти, використовуючи різні інструменти

такі як чати, форуми, відеоконференції, спільний екран, інтерактивна дошка тощо;

- застосування більш ефективної моделі навчання, яка поєднує аспекти традиційних та інноваційних форм, а саме: можливість більш урізноманітнити форми і методи організації навчання і активізації пізнавальної діяльності (інтерактивні ігри, віртуальні екскурсії тощо).

Потенційними складнощами, які виникають під час синхронного онлайн-заняття, є:

- технічні обмеження учасників – нестабільний Інтернет-зв'язок, швидкість Інтернет-з'єднання, сумісність пристроїв і програм, проблеми з мікрофоном, наявність відеокамери тощо;

- часовий пояс – знаходження учасників спілкування в різних часових поясах значно ускладнюють участь у синхронних заняттях;

- проблеми активної участі студентів – складність залучення всіх студентів до активного обговорення певної проблеми;

- зниження концентрації уваги та мотивації – утримувати увагу студента в цифровому середовищі – непросте завдання. Викладачам буває складно відстежити відволікаючі чинники і швидко відреагувати на них;

- ослаблення невербальної підтримки під час спілкування зі студентами: викладач не отримує тілесних сигналів у вигляді кивків голови або зорового контакту про те, що його чують і розуміють. Труднощі частково знімаються, якщо в усіх учасників заняття є можливість транслювати своє відео, але на практиці часто буває, що під час групового заняття не всі студенти вмикають свої камери. У таких випадках передбачено систему альтернативних невербальних сигналів: іконки активності учасників, індикатори зворотного зв'язку;

- зниження соціальної взаємодії;

- складність здійснення якісного контролю – з одного боку, існує безліч платформ, на базі яких можна виконувати різні тестові завдання (що спрощує перевірку знань студентів), з іншого боку, значно ускладнилася перевірка письмових робіт студентів, особливо на початковому етапі вивчення мови: в аудиторному форматі викладач може виправити помилку, показати правильне написання певної букви або правильне з'єднання букв тощо, в онлайн-форматі, коли викладач отримує фото виконаних письмових робіт студентів, виправляти і показувати помилки складніше;

- відсутність презентації та інших навчальних медіаматеріалів, використання великого обсягу тексту в презентації та слабка опора на візуальну складову.

Висновки й подальші перспективи дослідження. І тим не менш, онлайн-навчання – це нова реальність, гідна альтернатива традиційним заняттям в аудиторії, яка надає можливість безперервного освітнього процесу. В умовах сьогодення онлайн-формат має великі перспективи, цифрове середовище змінюватиме і вдосконалюватиме як систему навчання, так і діяльність викладача, здатного адаптувати методичні підходи і навчальні матеріали під можливості, цілі та компетенції студентів, тому завдання сучасних викладачів – сприяти цьому розвитку і впровадженню.

Література

1. Західна О.Р. Дистанційне навчання. Переваги та недоліки для студентів та викладачів. *Дистанційне навчання у ЗВО: моделі, технології, перспективи*: матеріали круглого столу за участю радників академічних груп та викладачів факультету управління фінансами та бізнесу. 28 квітня 2021 р. Львів: ФУФБ, 2021. С. 40-44.

2. Щепанська Х. Інформаційні технології на заняттях української мови як іноземної в умовах дистанційного навчання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С. 50-57.

НАВЧАННЯ У МЕДИЧНОМУ ЗВО.....	91
<i>Валерія Ткаченко. ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....</i>	93
<i>Світлана Трезуб. РОБОТА З ФАХОВИМИ ТЕКСТАМИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ В МЕДИЧНИХ ВИШАХ</i>	95
<i>Анастасія Трофименко. ІНТЕНСИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН З ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....</i>	98
<i>Alla Feshchuk, Halatsyn Kateryna, Yarmolenko Oksana. FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT TECHNICAL UNIVERSITY.....</i>	99
<i>Тетяна Філат, Мирослава Сидора, Олена Запорожець. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВОЄННИЙ ЧАС.....</i>	101
<i>Olena Halarchuk-Tarnavska, Inna Mishchuk. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF E-LEARNING FOR TEACHING GRAMMAR.....</i>	103
<i>Юлія Хома. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....</i>	105
<i>Наталія Хомик. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....</i>	107
<i>Зоряна Христин. ДИСТАНЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....</i>	109
<i>Олена Цупікова. СИНХРОННЕ ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯ З УМІ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА НАВЧАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....</i>	111
<i>Юлія Чорна. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕНСИВНИХ ОНЛАЙН-КУРСІВ З ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....</i>	113
<i>Галина Шпинта. РОЛЬ МЕТОДУ «ПЕРЕВЕРНУТОГО КЛАСУ» У ВИВЧЕННІ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ.....</i>	114
<i>Вікторія Юфименко, Валерія Курило. БАЗОВІ ОСНОВИ МОБІЛЬНОГО ТА ІНТЕРНЕТ-ЕТИКЕТУ У СПІЛКУВАННІ «ВИКЛАДАЧ – ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ» ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....</i>	116